

Schriftelijke vragen

ex Artikel 36 Reglement van Orde gemeenteraad Wassenaar

Datum	2 november 2021	Datum verzending	3 november 2021
Uw kenmerk		Bijlage	0
Ons zaaknummer	Z/21/059426/273345-2		
Onderwerp	Toeslagenaffaire en privacyschending B&W		

Geachte Raad,

Door raadslid B. Hagen van de DITdus!-fractie zijn op donderdag 7 oktober 2021 vragen gesteld met betrekking tot Toeslagenaffaire en privacyschending B&W. De beantwoording van deze vragen treft u hieronder aan.

Vraag 1. Waarom heeft het College van B&W onwaarheden verspreid in de beantwoording van de schriftelijke raadsragen met betrekking tot de ondersteuning van slachtoffers van de toeslagenaffaire?

Antwoord 1. Het college van B&W heeft geen onwaarheden verspreid. Het college van de gemeente Wassenaar is op 16 februari 2021 akkoord gegaan met het ondertekenen van een machtiging van de Belastingdienst/Toeslagen aan gemeenten om namens de Belastingdienst/Toeslagen contact op te nemen met de gedupeerde woonachtig in de gemeente Wassenaar en hen hulp aan te bieden op het gebied van huisvesting, inkomen, schulden, zorg en gezin. Na ondertekening van het machtigingsbesluit, de verwerkersovereenkomst en de gebruikersvoorwaarden van de technische voorziening door het college is de juridische grondslag ontstaan om de persoonsgegevens van de gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire woonachtig in de gemeente Wassenaar te ontvangen. Het college is bevoegd tot het doorverlenen van de in artikel 2 bedoelde machtiging aan de onder hem ressorterende functionarissen dan wel de door hem gemandateerde organisatie die belast is met het uitvoeren van de gemeentelijke hulpverlening voor de gemeente Wassenaar. Dit is de Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar (SMOW). Artikel 2 van het machtigingsbesluit luidt: aan het college wordt machtiging verleend om namens de Belastingdienst/Toeslagen alle feitelijke handelingen te verrichten die noodzakelijk zijn om in contact te treden met belanghebbenden met als doel hen te wijzen op de mogelijkheden van gemeentelijke hulpverlening en de vraag voor te leggen of belanghebbenden daar gebruik van willen maken. Er is gebruik gemaakt van een beschermd portal van de belastingdienst waar slechts één functionaris van de gemeente en de armoederegisseur van de SMOW toegang tot kregen. Er zijn via dit portal slechts telefoonnummers van gedupeerden verstrekt door de belastingdienst en geen adressen.

Vraag 2. Waarom heeft de gemeente de zeer gevoelige persoonsgegevens van de slachtoffers van de toeslagenaffaire aan een stichting gegeven?

Antwoord 2. Het is de Staatssecretaris Van Huffelen geweest, verantwoordelijk voor Toeslagen, die de gemeenten heeft gevraagd om de duizenden ouders die getroffen zijn door de problemen met de kinderopvangtoeslag over de volle breedte hulp te bieden. De VNG heeft met staatssecretaris van Huffelen sinds juni 2020 het gesprek gevoerd over de randvoorwaarden waaronder gemeenten de benodigde ondersteuning aan de gedupeerde ouders kunnen bieden. VNG en de Belastingdienst/Toeslagen hebben op 28 september 2020 een akkoord bereikt om ondersteuning te bieden aan gedupeerde ouders van de toeslagenaffaire. Het VNG heeft vervolgens middels een hersteloperatie de gemeente Wassenaar benaderd met de vraag om gedupeerden van de toeslagenaffaire in Wassenaar te benaderen en te ondersteunen bij een mogelijke hulpvraag.

Het door het college van Wassenaar vastgestelde machtigingsbesluit van de Belastingdienst van 16 februari 2021 geeft het college de bevoegdheid tot het doorverlenen van de in artikel 2 bedoelde machtiging aan de onder hem ressorterende functionarissen dan wel de door hem gemandateerde organisatie die belast is met het uitvoeren van de gemeentelijke hulpverlening voor de betrokken gemeente. Het college heeft de in de machtiging genoemde werkzaamheden aan de Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar (SMOW) opgedragen.

Vraag 3. Ziet het College de stichting SMOW als gemeentelijke organisatie? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom heeft de gemeente de gegevens van de slachtoffers van de toeslagen affaire die het College van de Belastingdienst heeft ontvangen aan deze stichting verstrekt?

Antwoord 3. De SMOW verricht gemeentelijke taken en is daartoe bevoegd. Zie antwoord vraag 1 en 2. Namens de Belastingdienst/Toeslagen is SMOW door de gemeente Wassenaar gemachtigd contact op te nemen met de gedupeerden KOT woonachtig in de gemeente Wassenaar en hen hulp en ondersteuning aan te bieden op het gebied van huisvesting, inkomen, schulden, zorg en gezin. Met de belactie naar gedupeerden heeft de Smow uitvoering gegeven aan de opdracht van de gemeente en het verzoek van de Staatssecretaris Van Huffelen om de ouders die getroffen zijn door de problemen met de kinderopvangtoeslag in Wassenaar over de volle breedte hulp te bieden. SMOW registreerde namens de gemeente de gedupeerden, belde hen op met een script/gespreksleidend, en wanneer er hulpvragen waren werd er een plan van aanpak gemaakt en hulpverlening geboden. Wij willen benadrukken dat het hulpaanbod een vrijwillig karakter heeft. Het stond inwoners te allen tijde vrij om de geboden hulp te weigeren. Van de SMOW hebben wij vernomen dat gedupeerden na de belactie ook nog contact met hen zoeken wanneer zij tegen nieuwe problemen aanlopen.

Vraag 4. Welke kosten heeft de gemeente gemaakt voor de uitvoering van deze privacy schending?

Antwoord 4. Er is geen sprake van schending van de privacy. Zie antwoord 1 en 2. Er is geld ter beschikking gesteld door de overheid om de gedupeerden te ondersteunen. Deze bedragen worden volledig gecompenseerd door het Rijk. Dit moet de gemeente via de SISA systematiek verantwoorden aan het Rijk. Dit staat ook in het collegevoorstel van 16 februari 2021.

Vraag 5. Heeft de SMOW financiële middelen ontvangen voor hun 'belactie'/ onderzoekje? Zo ja, hoeveel geld hebben zij ontvangen?

Antwoord 5. De SMOW heeft financiële middelen ontvangen van de gemeente voor de hulpverlening aan gedupeerden. Dit moeten zij samen met de gemeente middels de SISA systematiek verantwoorden naar het Rijk. Het gaat om een totaal bedrag van euro 30.000,-. De lasten kunnen worden gedekt door de baten vanuit het rijk.

Vraag 6. Waarom heeft de gemeente toegestaan dat sociale werkers van een stichting een onderzoek hebben uitgevoerd onder de slachtoffers van de toeslagen affaire met de persoonsgegevens die door de gemeente aan deze stichting zijn verstrekt?

Antwoord 6. Zie antwoord 1 en 2. Het college is bevoegd tot het doorverlenen van de in artikel 2 bedoelde machtiging aan de onder hem ressorterende functionarissen dan wel de door hem gemandateerde organisatie die belast is met het uitvoeren van de gemeentelijke hulpverlening voor de betrokken gemeente. Teneinde een veilige gegevensoverdracht te waarborgen, is door de belastingdienst met het college een verwerkersovereenkomst gesloten.

Vraag 7. Waarom heeft het College gekozen om de privacy van de slachtoffers van de toeslagenaffaire te schenden?

Antwoord 7. Het college heeft de privacy van de slachtoffers van de toeslagenaffaire niet geschonden. Zie antwoord 1 en 2.

Vraag 8. Waarom is niet door de gemeente contact opgenomen met de slachtoffers van de toeslagenaffaire, zoals toegezegd was aan DITdus!?

Antwoord 8. Er is contact opgenomen met de gedupeerden door de gemeente middels het doorverlenen van de in artikel 2 bedoelde machtiging aan de onder hem ressorterende functionarissen dan wel de door hem gemandateerde organisatie die belast is met het uitvoeren van de gemeentelijke hulpverlening voor de betrokken gemeente. Dit is de SMOW.

Vraag 9. Waarom is er voor de slachtoffers van de toeslagenaffaire geen casemanager aangewezen vanuit de gemeente, zoals het Haagse slachtoffer Janet Ramesar op 21 januari 2020 bepleit heeft?

Antwoord 9. Er is een casemanager aangewezen vanuit de gemeente en de SMOW voor de slachtoffers van de toeslagenaffaire, dit is de armoederegisseur werkzaam bij de SMOW. De armoederegisseur wordt betaald door de gemeente. Dit is de uitvoering van het beleidsplan schuldhelpverlening gemeente Wassenaar.

Vraag 10. Welke afwegingen zijn gemaakt/hebben gespeeld waardoor is gekozen door het College om geen casemanagers aan te stellen bij de gemeente voor de slachtoffers van de toeslagenaffaire?

Antwoord 10. N.v.t. Zie antwoord 9.

Vraag 11. Wat gaat het College doen om de privacy schending te beperken?

Antwoord 11. Er is geen sprake van schending van de privacy. Zie antwoord 1 en 2.

Vraag 12. Wat gaat het College doen om de slachtoffers van de toeslagenaffaire te compenseren voor deze privacy schending?

Antwoord 12. Zie antwoord 11 en antwoord 1 en 2.

Vraag 13. Wat gaat het College doen om de slachtoffers van de toeslagenaffaire te beschermen tegen het misbruik van de verstrekte persoonsgegevens aan de stichting SMOW door het College?

Antwoord 13. Zie antwoord 1 en 2.

Vraag 14. Wat gaat het College doen om het vertrouwen te herstellen van de slachtoffers in de Staat en de gemeente na deze privacy schending?

Antwoord 14. Zie antwoord 1 en 2.

Vraag 15. Wanneer gaat het College excuses maken aan de slachtoffers van de toeslagenaffaire voor deze privacy schending?

Antwoord vraag 15. Zie antwoord 1 en 2.

Vraag 16. Gaat het bedrag voor financiële hulp en traumaverwerking voldoende zijn, zoals nu opgenomen in de begroting? Zo ja, waarop is dit gebaseerd? Zo nee, graag een overzicht van welke middelen ter beschikking nodig zijn.

Antwoord vraag 16. Er zijn gelden beschikbaar vanuit de overheid zie antwoord 4.

Vraag 17. Wie is de eindverantwoordelijke voor deze privacy schending en gaat deze persoon opstappen?

Antwoord vraag 17. N.v.t. Zie antwoord 11 en antwoord 1 en 2.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester